

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

V tabulkách jsou uvedeny výsledky měsíčního šetření o porážkách hospodářských zvířat (Zem1-12).

Výkaz předkládají všechny registrované provozy porážek v České republice. Porážky zahrnují jatečná zvířata bez ohledu na to, zda jsou tuzemského původu nebo byla dovezena ze zahraničí, zda jsou nakoupena nebo poražena za úplaty.

Výkaz umožňuje vykazování hmotnosti poražených zvířat buď v živé, nebo jatečné hmotnosti. Živá hmotnost vyjadřuje hmotnost zvířete před porážkou po srážce na nakrmenost. Jatečná hmotnost vyjadřuje hmotnost jatečně upraveného těla za studena. Pokud je zjištěna v teplém stavu (u skotu do 60 minut a u prasat do 45 minut po vykvrvení), odečítají se 2 % ze zjištěné hmotnosti. Definice jatečně upraveného těla je následující:

Skot - celé tělo poraženého zvířete po jeho vykvrvení, vykolení a stažení z kůže, bez hlavy (oddělené v místě hlavového kloubu); bez nohou (oddělených na úrovni karpometakarpálních nebo tarzometatarzálních kloubů); bez orgánů dutiny hrudní a břišní, s ledvinami nebo bez nich, s ledvinovým a pánevním lojem nebo bez něj; bez pohlavních orgánů a připojených svalů, bez vemene a vemenního loje.

Prasata - tělo poraženého zvířete po jeho vykvrvení a vykolení celé nebo rozdělené středem, bez jazyka, štětín, spárků, pohlavních orgánů, plstního sádla, ledvin a bránice.

Ovce, kozy - celé tělo poraženého zvířete po jeho vykvrvení, vykolení a stažení z kůže, bez hlavy (oddělené v místě hlavového kloubu); bez nohou (oddělených na úrovni karpometakarpálních a tarzometatarzálních kloubů); bez ocasu (odděleného mezi šestým a sedmým ocasním obratlem); bez orgánů dutiny hrudní a břišní (kromě ledvin a ledvinového loje) a bez vemene a pohlavních orgánů; ledviny a ledvinový lůj tvoří součást jatečně upraveného těla.

Koně - tělo poraženého zvířete po vykvrvení, stažení z kůže, vykolení, bez hlavy, ocasu, vemene a částí končetin; ledviny a ledvinový lůj tvoří součást jatečně upraveného těla; pánevní lůj zahrnut není.

Přepočítání vykázané hmotnosti (živé nebo jatečné) na opačnou (jatečnou nebo živou) se provádí při zpracování vykázaných údajů pomocí koeficientů ($=1/\text{jatečná výtěžnost}$):

Kategorie	Koeficient	Poznámka
Telata	1,69	
Mladý skot	1,836	
Býci, volí	1,82	
Jalovice	1,89	
Krávy	1,94	
Prasata bez prasníc a kanců	1,3	dle doporučení MZe; 1,285 do roku 2015
Prasnice, kanci	1,53	
Ovce, kozy	2,244	
Jehňata	2,346	
Koně	1,94	

Kategorie pro statistiku porážek vycházejí z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008:

Druh a kategorie	Definice podle nařízení č.1165/2008	Definice podle ČSÚ
Skot		
Telata	Skot ve věku do 8 měsíců	
Mladý skot	Skot ve věku více než 8, ale nejvýše 12 měsíců	
Býci	Nekastrovaný skot samčího pohlaví nezahrnutý do telat a mladého skotu	
Voli	Kastrovaný skot samčího pohlaví nezahrnutý do telat a mladého skotu	
Jalovice	Samice skotu, které se dosud neotelily, nezahrnuté do telat a mladého skotu	
Krávy	Samice skotu, které se již otelily	
Prasata	<i>Další členění nepožadováno</i>	
Prasata bez prasníc a kanců		Prasata nezahrnutá do prasníc a kanců
Prasnice		Prasnice, které se již opasily
Kanci		Nekastrovaná prasata samčího pohlaví
Ovce		
Z toho jehňata	Samci nebo samice ovčí mladší než 12 měsíců	
Kozy	<i>Další členění nepožadováno</i>	
Koně	<i>Nepožadováno nařízením</i>	
Kur domácí (kuřata, slepice)		
Krůty		
Kachny	Domácí kachny a pižmovky	
Ostatní drůbež	Husy, křepelky, bažanti, perličky, holubi, pštros dvouprstý chovaní pro produkci masa; nezahrnuje tyto druhy chované v zajetí pro lovecké účely	

Výroba masa celkem zahrnuje výrobu hovězího, telecího, vepřového, skopového, kozího a koňského masa. Hovězí maso zahrnuje maso mladého skotu, býků, volů, jalovic a krav, skopové zahrnuje také maso jehněčí. Nutné porážky jsou započítány do jatečné hmotnosti v případě, že maso je použito pro lidskou spotřebu.

Zdrojem dat o výrobě drůbežího masa je měsíční šetření Ministerstva zemědělství o nákupu drůbeže (Drůb (MZe) 4-12) v živé hmotnosti. Živá hmotnost je přepočtena na jatečnou hmotnost pomocí koeficientu jatečné výtěžnosti, od ledna 2012 bez drobů. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008 definuje jatečně upravené tělo drůbeže jako:

tělo po vykvrvení, oškubání a vykuchání, bez hlavy a běháků a bez krku, srdce, jater a žaludku, označované také pojmem „65% kuře“ nebo jinak.

Kategorie	Jatečná výtěžnost	Poznámka
Kuřata	0,65	Jatečná výtěžnost odpovídá definicím neděleného drůbežího masa bez drobů použitým v kombinované nomenklatuře
Slepice	0,65	
Krůty	0,73	
Kachny	0,63	
Husy	0,75	
Ostatní	0,65	

Výroba drůbežího masa je publikována jako hodnota celkem, bez rozlišení podle druhů.

Odhady domácích porážek prasat, ovcí, koz a drůbeže poskytuje Ministerstvo zemědělství ČR. Zdrojem údajů o domácích porážkách skotu je ústřední evidence zvířat (MZe). Domácí porážky koní nejsou v České republice povoleny.

Porážky hospodářských zvířat jsou uvedeny za Českou republiku a v územním členění podle krajů (NUTS 3), kromě drůbeže.

Meziroční index porážek a výroby masa v Plzeňském (pokles) a Středočeském kraji (nárůst) je v roce 2017 ovlivněn administrativním přeřazením významného subjektu (jatek) mezi těmito kraji.

V tabulkách jsou uvedeny následující značky:

- pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval (skutečná hodnota 0)
- . tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
- x křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů
- 0 nula se používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky